

[Erakordne balletigala Estonias, kus esinevad tantsijad kogu maailmast](#)

Rahvusoooperis Estonia toimub tänavu suvel kolmandat aastat maailma tipptasemel **balleti** intensiivkursus, kus õpitakse ja treenitakse hommikust hilisõhtuni kuus päeva nädalas ning mis lõpeb 10. ja 11. augustil kahe ainulaadse galaetendusega Estonia laval.

Väga teistmoodi gala

Neljanädalane suvekursus lõpeb rahvusvahelise suveöö **balletigalaga** (Summer Night's International **Ballet** Gala) 10. ja 11. augustil Estonia laval. Niisugust etendust saabki maailmas näha vaid kaks korda.

Üllatus vaatajatele on see, et spetsiaalselt ainult galale tulevad külalisstaaridena esinema solistid Laura Fernandez ja Victor Caixeta Peterburi maailmakuulsast Maria teatrist. Kahel öhtul antav etendus koosneb kahest osast. Kõigepealt esitatakse erinevate riikide koreograafide lavastatud lühinumbreid ja seejärel etendub 40-minutiline lühiballett. 10. ja 11. augusti etendused tuuakse lavale erinevate koosseisudega, et võimalikult paljud suvekursuslased saaksid oma võimeid suurele publikule näidata. Nii klassikalisi kui ka modernseid numbreid hõlmav gala on juba suvekursuse esimesest aastast alates olnud väga populaarne. 2017. aastal olid külalisstaarid Artjom Maksakov ja Olga Malinovskaja Monte-Carlo **balletist** ning eelmisel aastal Pariisi rahvusoooperi **balletitähed**.

Suvekursus on võrreldav Järvi akadeemiaga

Neljanädalane intensiivne **balleti** suvekursus Intensive **Ballet** Summer Workshop on mõeldud professionaalidele ja poolproffidele ning Eestisse saabub peaaegu 100 osalejat 30 riigist üle maailma.

Eksootilisemad suvekursuslased tulevad Tallinna harjutama ja esinema Uus-Meremaalt, Austraaliast, Filipiinidelt, Jaapanist, Hiinast, Lõuna-Aafrika Vabariigist, Kanadast, USA-st, Iisraelist jne. Avaldusi osalemiseks laekus ka Iraanist, Süüriast, Liibanonist, Liibüast, Egiptusest ja enamikust Lõuna-Ameerika riikidest. Eestis on jälle tehtud midagi niisugust, mis äratab imetlust ja meelitab siia tulema.

Suvekursus on võrreldav Järvi akadeemia maailmatasemel dirigeerimiskursusega, mis toimub suviti Pärnus ja Tallinnas. Ka **balletikursusele** tulevad kogu maailma teatritruppidest ja koolidest kokku oma ala parimad, kes tahavad siin stažeerida.

Balletitantsijate Tallinna pürgimise üks põhjustest on õpetajate väga kõrge tase.

Iga aasta on kursuslastega töötanud üks kuulus koreograaf. Tänavu on suvekursuse peakoreograaf Konstantin Keikhel Venemaalt, kes on lavastanud ka maailma **tippbaleriinile** Diana Vishnevale. Keikhel lavastab suvekursuse ajal Estonias spetsiaalse etenduse, mida galal näha saab.

Suvekursuse õpetajatena tegutsevad tänavu Eestist Inglise rahvusballeti esisolistiks tõusnud Age Oks ja senine Houstoni **balleti** esitantsija Linnar Looris, kes alustab sellest sügisest tööd rahvusoooperi **balletijuhina**. Projekti väljamõtleva ja direktori on endine **Estonia balletisolist** Galina Rohumaa ning kunstiline juht Sergei Upkin, **Estonia rahvusballeti** esisolist.

Ja nüüd veel üks üllatus. Suvekursusest, galast ja ettevõtmiste taustast räägib lähemalt Tallinna tehnikaülikooli elektroenergeetikuna lõpetanud Priit Rohumaa, kes aitas oma ettevõtluskogemusega (muu hulgas Viru Keemia Grupi juhatuse esimehena ja Eesti Raudtee nõukogu esimehena) abikaasa Galinal projekti heal rahvusvahelisel tasemel läbi viia. Kui Galina lahkus **Estonia balletist** ja Priit Viru Keemia Grupist, läksid nad 2015. aastal ümbermaailmareisile. Nüüd on Priit suvekursuse ja gala õnnelikkuse direktor (Chief

Happiness Officer) ehk püüab korraldada asju nii, et kõik osalised oleksid õnnelikud ja rahulolevad.

Priit Rohumaa, kas vastab tõele, et suvekursuse ja gala mõte sündis teie ümbermaailmareisi ajal maalilises Bariloche linnas Argentinas?

Jaa, viis kuud enne maailmareisi lõppu lõi mu naine sellesama suvekursusi korraldava firma. Reisisime veel nelja üksteisest väga kaugel asuvasse riiki, aga inimesed Eestis valmistasid juba seda projekti ette. Kulus aasta, et see lõpuks 2017. aasta suvel ära teha. Väga raske on nullist uue asjaga alustada. Proovisime paljudega koostööd teha, aga lõpuks teeme ikka kõike üksi ja Estonia rendib meile kuuks ajaks maja. Terve kuu on rahvusoooperi maja meie valduses, **Aivar Mäe** annab pidulikult võtmed üle ja kogu maailmast tuleb ligi sada tantsijat, mida on poole rohkem kui inimesi **Estonia balletitrupis**. Nemad täidavad saalid ja garderoobid, treenides kuus päeva nädalas, nagu see **balletis** päriselt käibki.

Õpetajate nimed on tantsijate jaoks kindlasti ligitõmbavad. Kas teil on veel midagi, mis **balletimaailmas n-ö müüb?**

Workshop ise on kõrgel tasemel klassikalise **balleti** kursus, kuhu pääseb ainult siis, kui on pikaajaline varvaskingadel tantsimise kogemus. Me õpetame siin kahte erinevat maailmakuulsat **balletitehnikat**. Üks on Peterburi Vaganova akadeemia klassikaline vene **ballett**, mida maailmas väga tahetakse ja mille nimel näiteks austraallased on valmis 36 tundi siia lendama. Mõned tulevad ka teist, mõned juba kolmandat aastat. Kuna tagasi tulevaid inimesi on palju, siis järelikult on nad kursusega rahul. Võimalus treenida ja esineda ehtsas rahvusoooperis on ka omaette väärtus.

Teine asi, millega me inimesi siia tõmbame, on 1983. aastal surnud Gruusia päritolu korüfee George Balanchine'i **balletitehnika**. Tema tehnikat loetakse maailmas üheks raskeimaks. See on tehniliselt keeruline ja ülikiire klassikaline **ballett**. Meile tulevad juba kolmandat korda kohale spetsiaalsed Balanchine'i õpetajad Ameerikast. Need on alustalad, mis siia meelitavad. Selge on see, et Eestil on **balletis** maailmale palju anda. Ka Peterburi lähedus avaldab head mõju. Meie Sergei Upkin on lõpetanud kuulsa Vaganova akadeemia klassikalise **balleti** eriala magistriskraadiga. See koolkond on maailmas väga mõjukas ja see argument müüb. Veel üks argument on maailmas ilma teinud Eesti tippballetiartistid **Toomas Edur**, Age Oks, Linnar Looris ja teised. Väikese Eesti kohta on lausa ebaproportsionaalselt palju suurepäraseid maailmas läbi löönud **balletiartiste**. **Balletihariduse** andmine on Eestis kogu aeg olnud väga heal tasemel pajuski tänu vene kooli tugevusele.

Kas korraldamine läheb lihtsamaks ka, kui n-ö põhi on all ja ettevõtmist juba teatakse?

Alguses oli väga raske sellepärast, et ei teadnud, kuidas ja millega tantsijad siia meelitada ja kust leida õpetajaid. Eestit ja Tallinna ei tea tegelikult keegi, kui mõtleme näiteks Aasia, Austraalia või Lõuna-Ameerika inimeste peale. „Kus te asute?“ ja „Mis linn on Tallinn?“ on tavalised küsimused ka nüüd, kolmandal aastal. Me ju näeme, mida arutavad meie kümned tuhanded jälgijad Facebookis ja Instagramis. Nüüd küsitakse juba rohkem niisuguse rõhuga, et kus see koht on, kus nii ägedat asja tehakse.

Kui vastame, et Põhja-Euroopas või Soome ja Venemaa naabruses, ei ütle ka need vihjed sageli midagi. Võib öelda, et noored tantsijad ei ole geograafias väga tugevad. Kui teed asja juba kolmandat korda, siis mõned probleemid kaovad. Kui oled kõik detailid mitu korda läbi teinud, läheb endal lihtsamaks. Oleme tõestanud kursuste kõrget professionaalset taset. Samas tulevad juurde kasvuprobleemid. Mida rohkem rahvast, seda rohkem probleeme logistika ja

saalidega või ka äraütlemistega, mis tekitab solvumist. Ka Estonia maja jääb juba väikeseks. Väga suur tung on meile eksootilistest maadest. Avaldusi tuli Süüriast, Iraanist, Liibanonist, Liibüast, Ecuadorist, Peruust, Boliiviast, Argentinast, Uruguayst, Tšiilist.

Lõunaameeriklastega suhtlen hispaania keeles. Paljudele neist on see projekt kallis, sest see on väga kõrgel tasemel tehtud. Ka sõit ja elamine siin on kallid. Ukrainast on meile samuti suur tung, aga ka nende jaoks on kursus ja siin elamine kallid. Kaugelt riigist tulijale võib kogu pakett maksta kuni 4500 eurot. Lääneeurooplasele, ameeriklasele või austraallasele ei ole see üle jõu käiv summa. Me anname igal aastal ka stipendiume ja ligikaudu 15 tantsijat kutsume ise. Poisse on **balletimaailmas** vähe ja on tavaline, et neid tuleb käia ka ise otsimas, isegi Kuubast, Mehhikost, Koreast ja Mongooliast.

Toimunud on ka niisugune areng, et meile kirjutab juba hästi palju koreograafe ja soliste ning kuulsate teatrite **balletikoolide** õpetajaid, kes tahaksid siia suvel tööle tulla. Igal aastal tulevad uued õpetajad ja osa neist paneme alati varunimekirja. Mina aitasingi ettevõtmist selles vallas, et planeerisin, kuidas võtta sellise rahvusvahelise mastaapse projekti käivitamisel kasutusele kõik kaasaegsed projektijuhtimise abivahendid.

See tähendab meeletult palju suhtlust. Vaatasin kaheksa aastat kõrvalt, milline on tippballetiartisti elu. See on sageli ränk nagu tippsportlase elu. Aga sa pead särama ja naeratama ka siis, kui sul on valus, mida sportlane alati ei pea.

Ilmselt saavad suvekursusest osavõtjad siit ka palju uusi sõpru ja tuttavaid, mis võib ka edaspidises töös aidata.

Jaa, me teeme ise ka kõik selleks, et nad hästi palju suhtleksid. Näeme ka seda, kuidas inimesed kutsuvad kommentaarides üksteist siia ja soovivad meie kursust. Iga aastaga levib reklaam üha rohkem suust suhu. Suvekursused on selles mõttes tõesti tänuväärased, et tekib palju rahvusvahelisi kontakte ja osavõtjad näevad **balletti** nii paljude erinevate nurkade alt. Iga **balletti** on omakorda oma õpetaja nägu. Siin Tallinnas käib lihvimine ja töö detailidega, isegi pisidetailidega, sest tantsida oskavad nad kõik väga hästi. On hea meel öelda, et kaks meie rahvusvahelist tantsijat Kreekast ja Austraaliast jätkasid õpinguid Tallinna **balletikoolis** ja üks meie kursuse poistest võeti **Eesti rahvusballeti** truppi tööle.

Kus suvekursuslased elavad?

Selle rahva jaoks on eritellimusega reserveeritud Pirita Spa hotell. Nii pika aja peale on isegi kümne euro säästmine ööpäevas oluline võit.

Ilmselt tekib suvekursuslastel ka oma seltsielu, sest sama eluala inimesi on nii palju koos.

Jaa, paljud tulevad isegi siia tagasi sellepärast, et seltskond oli nii hea ja neil jäi sellest ajast meeldiv mälestus. Mina olengi suvekooli juures õnnelikkuse direktori ametinimetusega, mis tähendab, et olen see, kes peab tagama kursuslastele rõõmu ja õnne. Aitame korraldada ka nende vaba aega ja tutvustame neile Eestit.

Kas kõik saavad gala ajal ka laval ära käia?

Ei, kõik sada ei saa. Galal pääseb lavale suvekursuse 35 parimat artisti. Kokku on laval kolm etendust ja esimest näitame oma inimestele, vanematele ja sugulastele, kes külla tulevad. Kõik saavad laval esineda, aga mitte piletiga publikule.

Galal osalejad valitakse professionaalse taseme põhjal ja prooviesinemise video abiga. Koreograafid hakkavad nende materjalidega tööle juba mitu kuud enne kursuse algust.

Gala piletid on müügil Piletilevis ja Piletimaailmas.